

ลักษณะ 3 การแบ่งส่วนมรดกภาคฟารูดู

มาตรา 204 การแบ่งส่วนมรดกภาคฟารูดูให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้
มาตรา 205 ทายาทผู้มีสิทธิในมรดกภาคฟารูดูนั้นมี 10 จำพวกดังต่อไปนี้

- (1) คู่สมรส
- (2) บิดามารดา
- (3) บุตรหญิง
- (4) หลาน¹ หญิง
- (5) พี่หญิงน้องหญิงร่วมบิดามารดา
- (6) พี่หญิงน้องหญิงร่วมแต่บิดา
- (7) พี่น้องร่วมแต่มารดา
- (8) ปู่²
- (9) ย่า³ และ
- (10) ยาย⁴

มาตรา 206 สามีหรือภริยาแล้วแต่กรณี มีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ ดังต่อไปนี้ คือ

- (1) ถ้าเจ้ามรดกมีบุตร⁵ หรือผู้สืบสันดานสายชาย⁶ ทายาทที่เป็น
  - ก. สามี ให้ได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 4
  - ข. ภริยา ให้ได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 8

¹ คำว่า "หลาน" ดูบทวิเคราะห์ศัพท์ในมาตรา 2 (21)

² ³ และ ⁴ คำว่า "ปู่ ย่า และยาย" ดูบทวิเคราะห์ศัพท์ในมาตรา 2 (18)

⁵ คำว่า "บุตร" ดูบทวิเคราะห์ศัพท์ในมาตรา 2 (19)

⁶ คำว่า "ผู้สืบสันดานสายชาย" ดูบทวิเคราะห์ศัพท์ในมาตรา 2 (20)

(2) ถ้าเจ้ามรดกไม่มีบุตร หรือผู้สืบสันดานสายชาย ทายาทที่เป็น

ก. สามี ให้ได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 2

ข. ภริยา ให้ได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 4

มาตรา 207 บิดาและมารดามีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ ดังต่อไปนี้ คือ

(1) ถ้าเจ้ามรดก

ก. มีบุตร หรือผู้สืบสันดานสายชาย ให้บิดาได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 6 ถ้าบุตรหรือผู้สืบสันดานสายชายนั้นเป็นหญิงทั้งสิ้น ให้บิดามีสิทธิในมรดกภาคอาชาบีฮะฮ์ ด้วย ตามความในบทบัญญัติแห่งมาตรา 217 (2) ก. นอกจากสิทธิในมรดกภาคฟารดูนี้

ข. ไม่มีบุตร หรือผู้สืบสันดานสายชายแล้ว บิดาไม่มีสิทธิในมรดกภาคฟารดูนี้ แต่ให้มีสิทธิในมรดกภาคอาชาบีฮะฮ์ตามความในบทบัญญัติแห่งมาตรา 217 (2) ข.

(2) ถ้าเจ้ามรดกมีบุตร ผู้สืบสันดานสายชาย พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาด้วยกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือมีสามีและมีบิดาด้วยแล้ว ให้มารดาได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 6 ถ้ามีภริยาและบิดา ให้มารดาได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 4 ถ้าไม่มีทายาทเช่นนั้น ให้มารดาได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 3

มาตรา 208 บุตรหญิงมีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ต่อเมื่อเจ้ามรดกไม่มีบุตรชาย ถ้ามีบุตรหญิง

(1) คนเดียว ให้บุตรหญิงได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 2

(2) ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ให้บุตรหญิงได้รับส่วนแบ่ง 2 ใน 3

ถ้าเจ้ามรดกมีบุตรชายด้วย บุตรหญิงเช่นนั้นไม่มีสิทธิในมรดกภาคฟารดู แต่ให้มีสิทธิในมรดกภาคอาชาบีฮะฮ์ ร่วมกับบุตรชาย

มาตรา 209 หลานหญิงมีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ต่อเมื่อเจ้ามรดกไม่มีบุตรชายและหลานชาย แต่มีบุตรหญิงถ้ามี

(1) คนเดียว ให้หลานหญิงได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 6

(2) ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หลานหญิงไม่มีสิทธิในมรดกเลย

ถ้าเจ้ามรดกมีหลานชายด้วย หลานหญิงเช่นนั้นทั้งสิ้นไม่มีสิทธิในมรดกภาคฟารดู แต่ให้มีสิทธิในมรดกภาคอาชาบีฮะฮ์ร่วมกับหลานชาย

มาตรา 210 ถ้าเจ้ามรดกไม่มีบุตรชาย หลานชายและบุตรหญิงก็ไม่มีด้วย ให้หลานหญิงได้รับส่วนแบ่งดังนี้ ถ้ามีหลานหญิง

- (1) คนเดียว ให้หลานหญิงได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 2
- (2) ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ให้หลานหญิงได้รับส่วนแบ่ง 2 ใน 3

ถ้าเจ้ามรดกมีหลานชายด้วย หลานหญิงเช่นว่านั้นไม่มีสิทธิในมรดกภาคพารุตุ แต่ให้มีสิทธิในมรดกภาคอาซาบ๊ะฮู ร่วมกับหลานชาย

มาตรา 211 ถ้าเจ้ามรดกไม่มีบุตรและหลาน ให้เหลน ลื่อ¹ หรือผู้สืบสายโลหิตจากลื่อโดยตรงลงมาแล้วแต่กรณี ได้รับส่วนแบ่งมรดกโดยนำบทบัญญัติแห่งมาตรา 208, 209 และ 210 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 212 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา 214 วรรคสอง พี่หญิงน้องหญิงร่วมบิดามารดามีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ต่อเมื่อเจ้ามรดกไม่มีบุตร ผู้สืบสันดานสายชาย บิดา ปู่ หรือพี่ชาย น้องชายร่วมบิดามารดา ถ้ามีพี่หญิงน้องหญิงร่วมบิดามารดา

- (1) คนเดียว ให้พี่หญิงน้องหญิงร่วมบิดามารดาได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 2
- (2) ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ให้พี่หญิงน้องหญิงร่วมบิดามารดาได้รับส่วนแบ่ง 2 ใน 3

ถ้าเจ้ามรดกมีพี่ชายน้องชายร่วมบิดามารดาด้วย หรือมีปู่ซึ่งมีสิทธิในมรดกภาคอาซาบ๊ะฮู ตามบทบัญญัติในมาตรา 215 พี่หญิงน้องหญิงร่วมบิดามารดาเช่นว่านั้นไม่มีสิทธิในมรดกภาคพารุตุ แต่ให้มีสิทธิในมรดกภาคอาซาบ๊ะฮูร่วมกับพี่ชายน้องชายร่วมบิดามารดาหรือร่วมกับปู่ตามความในบทบัญญัติแห่งมาตรา 219 แล้วแต่กรณี

ถ้าเจ้ามรดกมีบุตรชาย ชายผู้สืบสันดานสายชายหรือบิดาแล้ว พี่น้องชายหญิงร่วมบิดามารดาเช่นว่านั้นไม่มีสิทธิในมรดกเลย

มาตรา 213 พี่หญิงน้องหญิงร่วมแต่บิดามีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ต่อเมื่อเจ้ามรดกไม่มีบุตร ผู้สืบสันดานสายชาย บิดา ปู่ หรือพี่ชายน้องชายร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดา

- (1) ถ้าไม่มีพี่หญิงน้องหญิงร่วมบิดามารดา ให้ได้รับส่วนแบ่งดังนี้
  - ก. มีพี่หญิงน้องหญิงร่วมแต่บิดาคนเดียว ให้ได้รับ 1 ใน 2
  - ข. มีพี่หญิงน้องหญิงร่วมแต่บิดาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ให้ได้รับ 2 ใน 3

¹ คำว่า "ลื่อ" คูบหริเคระหะศัพทในมาตรา 2 (21)

(2) ถ้ามีพี่น้องน้องหญิงร่วมบิดามารดา ให้ได้รับส่วนแบ่งดังนี้

ก. มีพี่น้องน้องหญิงร่วมบิดามารดาคนเดียว ให้พี่น้องน้องหญิงร่วมแต่บิดาได้รับ 1 ใน 6

ข. มีพี่น้องน้องหญิงร่วมบิดามารดาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป พี่หญิงน้องหญิงร่วมแต่บิดา ไม่มีสิทธิในมรดกเลย

ถ้าเจ้ามรดกมีพี่ชายน้องชายร่วมแต่บิดาด้วย หรือมีปู่ซึ่งมีสิทธิในมรดกภาคอาชามีอยู่ตามความในบทบัญญัติแห่งมาตรา 215 พี่หญิงน้องหญิงร่วมแต่บิดาเช่นว่านั้นไม่มีสิทธิในมรดกภาคพารุ แต่ให้มีสิทธิในมรดกภาคอาชามีอยู่ร่วมกับพี่ชายน้องชายร่วมแต่บิดา หรือร่วมกับปู่ตามความในบทบัญญัติแห่งมาตรา 219 แล้วแต่กรณี

ถ้าเจ้ามรดกมีบุตรชาย ชายสืบสันดานสายชาย บิดา หรือพี่ชายน้องชายร่วมบิดามารดา หรือมีพี่น้องน้องหญิงร่วมบิดามารดาและมีบุตรหญิงหรือหลานหญิงด้วยแล้ว พี่น้องชายหญิงร่วมแต่บิดาเช่นว่านั้นไม่มีสิทธิในมรดกเลย

มาตรา 214 พี่น้องร่วมแต่มารดามีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ต่อเมื่อเจ้ามรดกไม่มีบุตรชายสืบสันดานสายชาย บิดาหรือปู่ ถ้ามีพี่น้องร่วมแต่มารดา

(1) คนเดียว ให้พี่น้องร่วมแต่มารดาได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 6

(2) ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ให้พี่น้องร่วมแต่มารดาได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 3

ถ้าเจ้ามรดกมีสามี มารดา ยาหรือยายคนใดคนหนึ่ง พี่ชายน้องชายร่วมบิดามารดาและพี่น้องร่วมแต่มารดาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปแล้ว ให้พี่ชายน้องชายร่วมบิดามารดา หรือพี่น้องน้องหญิงร่วมบิดามารดา ถ้ามี มีสิทธิในมรดกภาคพารุร่วมกับพี่น้องร่วมแต่มารดาตามบทบัญญัติในมาตรานี้ แต่พี่น้องร่วมบิดามารดาเช่นว่านั้นไม่มีสิทธิในมรดกภาคอาชามีอยู่ตามบทบัญญัติในมาตรา 212 ต่อไป

ถ้าเจ้ามรดกมีบุตร ผู้สืบสันดานสายชาย บิดาหรือปู่แล้ว พี่น้องร่วมแต่มารดาเช่นว่านั้นไม่มีสิทธิในมรดกเลย

การปันส่วนแบ่งมรดกในระหว่างพี่น้องตามความในมาตรานี้ ให้ปันส่วนเท่ากันแต่ละคน มิเลือกกว่าเป็นชายหรือหญิง

มาตรา 215 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา 219 และ 220 ปู่มีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ต่อเมื่อเจ้ามรดกไม่มีบิดา

(1) ถ้าเจ้ามรดกมีบุตร หรือผู้สืบสันดานสายชาย ให้ปู่ได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 6 ถ้าบุตร หรือผู้สืบสันดานสายชายนั้นเป็นหญิงทั้งสิ้น ให้ปู่มีสิทธิในมรดกภาคอาซาบ๊ะฮุดด้วยตามความในบทบัญญัติแห่งมาตรา 217 (2) ก. นอกจากสิทธิในมรดกภาคฟารูดุนี้

(2) ถ้าเจ้ามรดกไม่มีบุตร หรือผู้สืบสันดานสายชายแล้ว ปู่ไม่มีสิทธิในมรดกภาคฟารูดุนี้ แต่ให้มีสิทธิในมรดกภาคอาซาบ๊ะฮุดตามความในบทบัญญัติแห่งมาตรา 217 (2) ข.

มาตรา 216 ย่ามีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ 1 ใน 6 ต่อเมื่อเจ้ามรดกไม่มีบิดาและมารดา ยายมีสิทธิได้รับมรดกภาคนี้ 1 ใน 6 ต่อเมื่อเจ้ามรดกไม่มีมารดา

ถ้าเจ้ามรดกไม่มีมารดา แต่มีย่าและยาย ให้ย่าและยายนั้นได้รับมรดกภาคนี้ 1 ใน 6 ร่วมกัน